

**Informacja
o niepełnosprawnych bezrobotnych i
poszukujących pracy**

Katowice, 15 grudzień 2022 r.

Spis treści

1	SKALA BEZROBOCIA NIEPEŁNOSPRAWNYCH	4
1.1	Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań z 2021 r.....	4
1.2	Niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu w świetle danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego	5
1.3	Terytorialne zróżnicowanie bezrobocia niepełnosprawnych.	6
1.4	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych	8
1.5	Szczegółowe dane dotyczące niepełnosprawnych pracujących w województwie śląskim	9
2	CECHY DEMOGRAFICZNO - SPOŁECZNE NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH	10
2.1	Bezrobotni niepełnosprawni według wieku	10
2.2	Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia	10
2.3	Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy	11
2.4	Niepełnosprawni bezrobotni według dotychczasowego stażu pracy.....	12
2.5	Przyczyny niepełnosprawności	12
3	ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ ORAZ ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ	13

Uwagi wstępne

W informacji na temat bezrobocia niepełnosprawnych wykorzystano dane ze sprawozdania MRiPS-07 „Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu” sporządzanego przez powiatowe urzędy pracy we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, w okresach półrocznych. Ogólne informacje o stanie i strukturze bezrobocia niepełnosprawnych powstały w oparciu o dane sporządzanego miesięcznie sprawozdania MRiPS – 01 „Sprawozdanie o rynku pracy” oraz kwartalnie załącznika 1 do sprawozdania MRiPS – 01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”.

Należy nadmienić, iż powiatowe urzędy pracy sporządzają sprawozdania jednostkowe, zaś w WUP wykonywane są zestawienia zbiorcze. Zdecydowana większość informacji objętych powyższymi sprawozdaniami jest wprowadzana przez pracowników powiatowych urzędów pracy w czasie rejestracji do karty rejestracyjnej bezrobotnego lub poszukującego pracy.

Uzupełnieniem informacji są syntetyczne dane dotyczące zbiorowości niepełnosprawnych, uwzględniające informacje dotyczące aktywności zawodowej, na podstawie publikacji Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Osoba niepełnosprawna może być zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako¹:

- bezrobotny – to osoba, która posiada ustaloną niepełnosprawność, jednak nie jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego;
- poszukujący pracy – to osoba, która oprócz ustalonej niepełnosprawności jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego.

Osoba z orzeczonym stopniem o niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status „bezrobotnego” może skorzystać ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej.

---

¹ <http://psz.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/dla-niepelnosprawnych>

1 Skala bezrobocia niepełnosprawnych

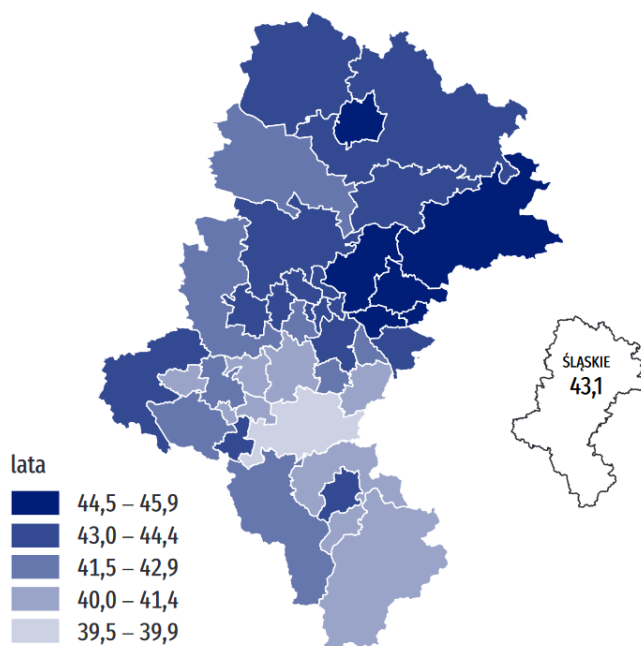
1.1 Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań z 2021 r.

Według pierwszych opublikowanych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 r. w województwie śląskim mieszka 4 403,0 tys. osób co plasuje je na drugim miejscu zaraz za województwem mazowieckim z liczbą 5 514,7 tys. osób. Udział mieszkańców naszego województwa wyniósł 11,6% w populacji całego kraju (Polska - 38 036,1 tys. osób). Warto zauważyć, że w przeciągu 10 lat w naszym województwie ubyło 4,9% mieszkańców. Udział kobiet w ogólnej liczbie ludności wynosi 51,8% co oznacza niewielki wzrost o 0,1 p. proc. w stosunku do poprzedniego badania (2011 r. – udział kobiet 51,7%).

Mapa 1. Mediana wieku ludności w powiatach województwa śląskiego.²

Mediana wieku ludności w powiatach w 2021 r.

Stan w dniu 31 marca

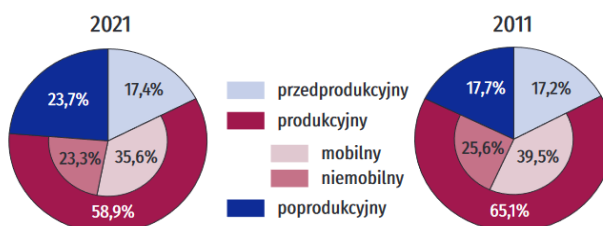

Analizując medianę wieku ludności w powiatach naszego województwa łatwo zauważyć, że najlepiej wypada powiat pszczyński, które jako jedyne mieści się w przedziale 39,5 - 39,9 lat. Średnia mediana wieku dla naszego województwa wyniosła 43,1 lat.

Wykres 1. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku.³

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 marca

²https://katowice.stat.gov.pl/download/gfx/katowice/pl/defaultaktualnosci/758/13/1/1/nsp2021_uloika_www_4.pdf

³https://katowice.stat.gov.pl/download/gfx/katowice/pl/defaultaktualnosci/758/13/1/1/nsp2021_uloika_www_4.pdf

Analizując wykresy dotyczące struktury ludności, widać wyraźnie, iż jedną z konsekwencji wyludniania się naszego województwa jest znaczny spadek osób w wieku produkcyjnym, który wynosi obecnie 58,9%, czyli spadek o 6,2 p. proc. na przestrzeni 10 lat (2011 r. - 65,1%).

W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań (NSP 2021), ustalono że w województwie śląskim liczba osób, które deklarowały ograniczenie zdolności do wykonywania zwykłych czynności podstawowych dla swojego wieku i/lub posiadały ważne orzeczenie kwalifikujące je do zbiorowości osób niepełnosprawnych wynosiła 612,1 tys. co stanowiło 13,9% ludności województwa (wobec 552,2 tys. w 2011 r.; 11,9%). Osoby niepełnosprawne stanowiły 11,2% ogółu niepełnosprawnych w kraju, a niemal co dziewiąty mieszkaniec województwa śląskiego był osobą niepełnosprawną.

Zgodnie z wynikami NSP z 2021 r. wśród ogółu niepełnosprawnych w województwie śląskim było 336,9 tys. kobiety, tj. 55,0% zbiorowości osób omawianej kategorii. Liczba niepełnosprawnych mężczyzn w omawianym okresie ukształtowała się na poziomie 275,2 tys. (45,0%).

W NSP z 2021 roku zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na dwie podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez uprawniony do tego organ;
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku.

Tabela 1. Niepełnosprawni w świetle badań NSP w 2021 w województwie śląskim

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Udział %
	w tysiącach		
Ogółem	612,1	336,9	55,0
Osoby niepełnosprawne prawnie	376,5	193,0	51,3
Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie	235,6	143,8	61,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych

1.2 Niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu w świetle danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego

Według stanu na koniec listopada 2022 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było prawie 5,6 tys. osób bezrobotnych, zaliczanych do kategorii niepełnosprawnych, co stanowiło 8,6% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do tego samego okresu roku poprzedniego ilość niepełnosprawnych bezrobotnych zmniejszyła się o 404 osoby tj. 6,8%. Należy jednocześnie zauważyć, że ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie śląskim zmniejsza się i aktualnie liczba ta jest najniższa od czasu utworzenia naszego województwa.

Tabela 2. Niepełnosprawni bezrobotni

miesiąc / rok	2018	2019	2020	2021	2022
Styczeń	7 038	6 207	5 647	5 611	6 120
Luty	7 075	6 153	5 660	5 572	6 090
Marzec	6 887	6 064	5 495	5 561	6 015
Kwiecień	6 697	5 924	5 511	5 481	5 933
Maj	6 465	5 832	5 601	5 345	5 842
Czerwiec	6 282	5 626	5 604	5 245	5 731
Lipiec	6 110	5 471	5 586	5 191	5 671

miesiąc / rok	2018	2019	2020	2021	2022
Sierpień	6 057	5 457	5 627	5 166	5 628
Wrzesień	5 963	5 348	5 585	5 542	5 645
Październik	5 802	5 271	5 490	6 035	5 571
Listopad	5 856	5 324	5 487	5 967	5 563
Grudzień	5 954	5 395	5 543	5 979	

Kobiety stanowiły niespełną połowę wśród zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych w liczbie 2 474 tj. 44,5% ogółu niepełnosprawnych, natomiast mężczyźni w liczbie 3 089 osób stanowili 55,5%.

W końcu listopada 2022 r. wśród bezrobotnych zaliczanych do kategorii niepełnosprawnych 7,1% miało prawo do pobierania zasiłku (624 osoby). Należy podkreślić, że wśród ogółu śląskich bezrobotnych odsetek zasiłkobiorców jest nieco wyższy, według stanu na 30 listopada br. zasiłek o którym mowa otrzymywało prawie 9 tys. osób, co stanowiło 13,7% wszystkich zarejestrowanych. Kobiety stanowiły 60,7% wszystkich niepełnosprawnych uprawnionych do zasiłku (379 osób).

W listopadzie 2022 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim zgłoszono 8 786 informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej. Wśród nich tylko 338 (tj. zaledwie 3,8%) skierowanych było do osób niepełnosprawnych, z tego 4 oferty dotyczyły pracy subsydiowanej, a 156 ofert pracy sezonowej.

Zarejestrowani bezrobotni niepełnosprawni to przede wszystkim mieszkańcy miast, według stanu na 30.06.2022 r. na terenach wiejskich zamieszkiwało 18,2% z nich. Wśród ogółu bezrobotnych na Śląsku analogiczny miernik jest wyższy i wynosi 23,9%.

1.3 Terytorialne zróżnicowanie bezrobocia niepełnosprawnych

Tabela 3. Niepełnosprawni bezrobotni według powiatów. Stan w końcu listopada 2022 r.

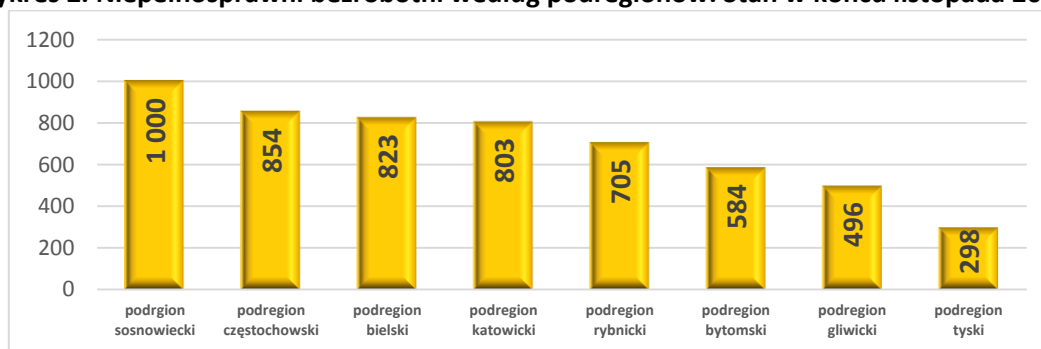
Powiaty	% udział niepełnosprawnych wśród ogółu w listopadzie 2021 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych OGÓŁEM Stan na 30 listopada 2022 r.	w tym: bezrobotni niepełnosprawni		
			osoby	% udział wśród ogółu w listopadzie 2022 r.	Wzrost/spadek udziału w p.proc.
Bielsko – Biała	10,8	1 726	254	14,7	3,9
Częstochowa	13,0	3 263	469	14,4	1,4
Świętochłowice	11,5	534	67	12,5	1,0
Chorzów	11,2	1 310	162	12,4	1,2
Rybnik	9,0	1 499	159	10,6	1,6
Jaworzno	9,1	1 316	136	10,3	1,2
Rybnicki	6,8	797	81	10,2	3,4
Siemianowice Śląskie	11,1	883	89	10,1	-1,0
Bielski	7,5	1 766	177	10,0	2,5
Ruda Śląska	11,0	1 040	103	9,9	-1,1
Zawierciański	9,1	2 014	193	9,6	0,5
Jastrzębie Zdrój	6,5	1 052	98	9,3	2,8
Tychy	8,3	1 074	100	9,3	1,0
Zabrze	9,6	2 192	204	9,3	-0,3
Myszkowski	9,1	1 584	146	9,2	0,1

Powiaty	% udział niepełnosprawnych wśród ogółu w listopadzie 2021 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych OGÓŁEM Stan na 30 listopada 2022 r.	w tym: bezrobotni niepełnosprawni		
			osoby	% udział wśród ogółu w listopadzie 2022 r.	Wzrost/spadek udziału w p.proc.
Raciborski	9,9	1 492	132	8,8	-1,1
Mysłowice	8,8	1 299	114	8,8	0,0
Bieruńsko Łędziński	6,7	417	35	8,4	1,7
Wodzisławski	6,9	2 236	187	8,4	1,5
Katowice	6,1	3 250	268	8,2	2,1
Dąbrowa Górnicza	7,7	2 421	197	8,1	0,4
Bytom	7,3	3 608	289	8,0	0,7
Gliwice	6,9	2 419	193	8,0	1,1
Będziński	6,5	2 669	212	7,9	1,4
Mikołowski	5,3	1 053	82	7,8	2,5
Gliwicki	6,5	1 323	99	7,5	1,0
Żywiecki	5,4	2 368	175	7,4	2,0
Sosnowiec	6,8	3 565	262	7,3	0,5
Piekary Śląskie	5,7	1 015	74	7,3	1,6
Cieszyński	6,7	3 136	217	6,9	0,2
Tarnogórski	4,8	2 327	153	6,6	1,8
Częstochowski	7,2	2 458	158	6,4	-0,8
Żory	4,5	756	48	6,3	1,8
Pszczynski	5,6	1 365	81	5,9	0,3
Lubliniecki	5,9	1 435	68	4,7	-1,2
Kłobucki	3,9	2 072	81	3,9	0,0
Razem województwo	7,6	64 734	5 563	8,6	1,0

Charakterystyczną cechą bezrobocia niepełnosprawnych w województwie śląskim jest stosunkowo duże zróżnicowanie pod względem liczby zarejestrowanych. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych na koniec listopada 2022 r. było w miastach na prawach powiatu: Częstochowie (469 osób), Bytomiu (289 osób), Katowicach (268 osób), Sosnowcu (262 osoby) a także w Bielsku – Białej (254 osoby). Natomiast najmniej zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych zewidencjonowano w: powiecie bieruńsko – łędzińskim (35 osób), Żorach (48 osób), Świętochłowicach (67 osób) oraz w powiecie lublinieckim (68 osób). Jeżeli chodzi o udział zarejestrowanych pierwszy raz miasto Bielsko - Biała znalazło się na pierwszym miejscu pod względem wartości tego wskaźnika, który wyniósł w listopadzie 2022 r. 14,7% wyprzedzając tym samym Częstochowę (14,4%), która od lat zajmowała pierwsze miejsce pod względem udziału niepełnosprawnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Porównując rok do roku dane z analogicznego okresu sprawozdawczego zaobserwowano, iż w większości powiatów naszego województwa nastąpił wzrost udziału omawianego wskaźnika. Najgorszą sytuację, jeżeli chodzi o wzrost tego wskaźnika również odnotowano w Bielsku - Białej (o 3,9 p. proc.) oraz w powiecie rybnickim (o 3,4 p. proc.). Najwyższy spadek udziału odnotowano w powiecie lublinieckim (o 1,2 p. proc.) oraz powiecie raciborskim i Rudzie Śląskiej (po 1,1 p. proc.) natomiast w powiecie kłobuckim

i Mysłowicach wskaźnik ten nie uległ zmianie. W całym województwie śląskim niepełnosprawni stanowili 8,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres 2. Niepełnosprawni bezrobotni według podregionów. Stan w końcu listopada 2022 r.

W końcu listopada 2022 r. najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych było w podregionach sosnowieckim i częstochowskim. Najmniej bezrobotnych tej kategorii pozostawało w rejestrach powiatowych urzędów pracy w podregionie tyskim. Sytuacja w poszczególnych podregionach pozostaje na zbliżonym poziomie jak w latach ubiegłych z wyjątkiem podregionu gliwickiego, który plasuje się obecnie na 7 miejscu pod względem liczby niepełnosprawnych bezrobotnych (listopad 2021 r. - 6 miejsce; 607 osób).

1.4 Zatrudnienie osób niepełnosprawnych

Według danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego w województwie śląskim liczba osób niepełnosprawnych pracujących w głównym miejscu pracy na koniec 2021 r. wyniosła 37 427 osób (wzrost o 749 osób w stosunku do 2020 r.), w tym 19 414 kobiet (wzrost o 1 335 osób). Należy podkreślić, że powyższe dane nie uwzględniają podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Tabela 4. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata (ogółem), IV kwartał 2021 r.

Wyszczególnienie	Ogółem w %
POLSKA	29,9
DOLNOŚLĄSKIE	39,9
LUBUSKIE	39,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	39,0
ŁÓDZKIE	36,3
POMORSKIE	34,9
WIELKOPOLSKIE	32,9
ŚLĄSKIE	30,4
PODKARPACKIE	29,7
OPOLSKIE	28,6
MAŁOPOLSKIE	28,1
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	25,4
KUJAWSKO-POMORSKIE	24,8
ZACHODNIOPOMORSKIE	23,2
PODLASKIE	22,6
MAZOWIECKIE	22,0
LUBELSKIE	19,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych

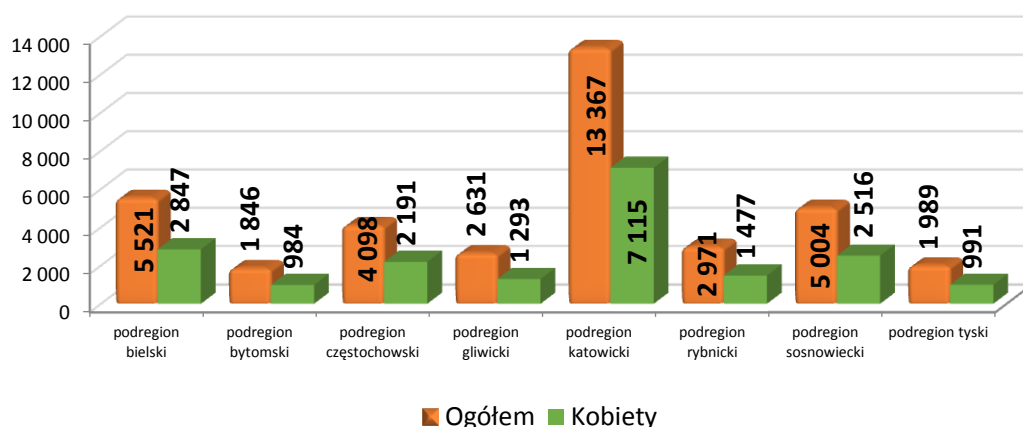

W województwie śląskim wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata wyniósł w IV kwartale 2021 r. 30,4% (7 miejsce w kraju). W IV kwartale 2020 r. powyższy wskaźnik dla województwa śląskiego był niższy i wynosił 28,3% (5 miejsce w kraju). Wartość omawianego wskaźnika dla kraju była niższa niż w naszym województwie i wyniosła w ostatnim kwartale ubiegłego roku 29,9%.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata obliczany jest jako udział pracujących niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata w ogólnej liczbie ludności niepełnosprawnej w tym wieku. Zbiorowość osób niepełnosprawnych została wyodrębniona z ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej, na podstawie kryterium prawnego. Do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

1.5 Szczegółowe dane dotyczące niepełnosprawnych pracujących w województwie śląskim

Wykres 3. Pracujący niepełnosprawni według podregionów w województwie śląskim.

Źródło: Urząd Statystyczny Katowice

Według stanu na 31 grudnia 2021 r. najwięcej niepełnosprawnych zatrudnionych było w podregionie katowickim (13 367 osób) z czego 53,2% stanowiły kobiety (7 115 osób). Najmniejszą ilość zatrudnionych niepełnosprawnych odnotowano w podregionie bytomskim – 1 846 osób, w tym 984 kobiety, tj. 53,3 % ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych. Należy mieć na uwadze, że ilość zatrudnionych niepełnosprawnych jest bezpośrednio związana z demografią, możliwościami ekonomicznymi i gospodarczymi każdego z podregionów, a także przystosowaniem miejsc pracy dla niepełnosprawnych w powiatach wchodzących w skład każdego z nich. Porównując powyższe dane rok do roku w analogicznym okresie w większości podregionów odnotowano wzrost zatrudnienia niepełnosprawnych, największy w podregionie gliwickim (o 366 osób) oraz podregionie katowickim (o 355 osób). Spadek zatrudnienia odnotowano w 2 podregionach: sosnowieckim (o 322 osoby) oraz rybnickim (o 135 osób). Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia niepełnosprawnych w podregionach województwa śląskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Niepełnosprawni zatrudnieni w sektorach publicznych oraz prywatnych w podregionach województwa śląskiego według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY	Z OGÓŁEM KOBIETY
ŚLĄSKIE	37 427	7 943	29 484	19 414
PODREGION BIELSKI	5 521	878	4 643	2 847
PODREGION BYTOMSKI	1 846	641	1 205	984
PODREGION CZĘSTOCHOWSKI	4 098	1 042	3 056	2 191
PODREGION GLIWICKI	2 631	800	1 831	1 293
PODREGION KATOWICKI	13 367	2 261	11 106	7 115
PODREGION RYBNICKI	2 971	1 027	1 944	1 477
PODREGION SOSNOWIECKI	5 004	980	4 024	2 516
PODREGION TYSKI	1 989	314	1 675	991

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

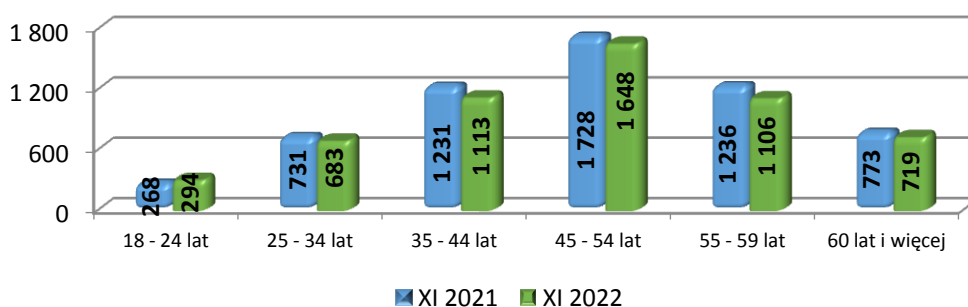
Zdecydowana większość niepełnosprawnych w naszym województwie znalazła zatrudnienie w sektorze prywatnym (78,8% wszystkich zatrudnionych).

2 Cechy demograficzno - społeczne niepełnosprawnych bezrobotnych

2.1 Bezrobotni niepełnosprawni według wieku

Niepełnosprawność najczęściej nabywa się z wiekiem, stąd w końcu listopada 2022 r. osoby młode, poniżej 35 roku życia stanowiły zaledwie 17,6% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie śląskim (977 osób). Dominującą kategorią były osoby w grupie od 45 do 54 lat (29,6%). Zaś wszystkie osoby powyżej 55 roku życia stanowiły 32,8% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych. Szczegółowe dane przedstawiono na wykresie.

Wykres 4. Bezrobotni niepełnosprawni według wieku.

2.2 Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia

Z danych na koniec listopada 2022 r. wynika, że 28,6% niepełnosprawnych bezrobotnych zakończyło swoją edukację w gimnazjum lub poniżej co może wynikać z nieprzystosowania infrastruktury placówek oświatowych, braku możliwości transportu osoby niepełnosprawnej do wybranej szkoły lub też postępującej niepełnosprawności. Z poniższej prezentowanej tabeli wynika, że aż 33,6% zarejestrowanych osób niepełnosprawnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 29,1% legitymowało się wykształceniem średnim ogólnokształcącym lub policealnym i średnim

zawodowym/branżowym. Zaledwie 8,7% osób niepełnosprawnych legitymuje się wykształceniem wyższym.

Tabela 6. Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia.

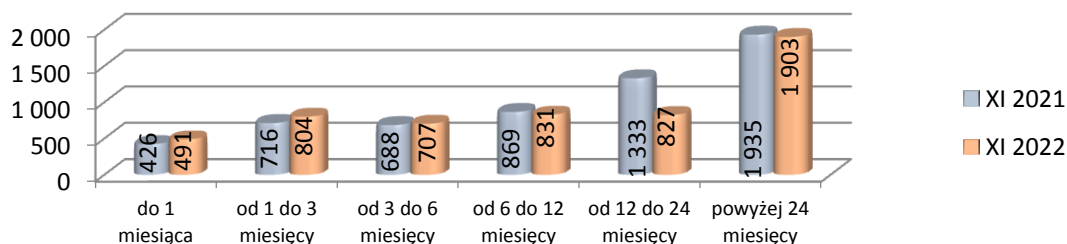
Wykształcenie	Listopad 2021		Listopad 2022		Wzrost/spadek udziału
	Liczba osób	% udział	Liczba osób	% udział	
Wyższe	437	7,3	482	8,7	1,4
Policealne i średnie zawodowe/branżowe	1 163	19,5	1 120	20,1	0,6
Średnie ogólnokształcące	513	8,6	497	9,0	0,4
Zasadnicze zawodowe/branżowe	2 053	34,4	1 871	33,6	-0,8
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	1 801	30,2	1 593	28,6	-1,6
Razem	5 967	100	5 563	100	

Porównując powyższe dane rok do roku możemy zauważyć, że największy wzrost udziału zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych wystąpił w grupie posiadającej wyższe wykształcenie (o 1,4 p. proc.) natomiast największy spadek odnotowano wśród niepełnosprawnych posiadających najniższe wykształcenie (o -1,6 p. proc.).

2.3 Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy

Analizując strukturę bezrobocia pod względem czasu pozostawania bez pracy, można zauważyć, że w końcu listopada 2022 roku jedynie 8,8% niepełnosprawnych pozostawało poza zatrudnieniem do 1 miesiąca. Najliczniejszą grupę bezrobotnych niepełnosprawnych (2,7 tys. tj. 49,1%) stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy. Grupa długookresowo bezrobotnych jest wewnątrznie zróżnicowana, tworzą ją osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy oraz chronicznie bezrobotni, którzy nie mają zatrudnienia ponad 24 miesiące.

Wykres 5. Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy.

Porównując listopad 2021 r. do listopada 2022 r. liczba ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy ogółem spadła niemal o połowę, jednocześnie w tym samym okresie odnotowano niewielki wzrost ofert skierowanych do niepełnosprawnych (o 12,3%).

Tabela 7. Ofert pracy w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim.

Oferty pracy:	Ilość ofert listopad 2021 r.	Ilość ofert listopad 2022 r.	Wzrost/spadek w stosunku do listopada 2021 r.
Ogółem	16 326	8 786	-46,2%
Dla niepełnosprawnych	301	338	12,3%

2.4 Niepełnosprawni bezrobotni według dotychczasowego stażu pracy

W końcu listopada 2022 r. 90,5% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych to osoby poprzednio pracujące. Najliczniejszą grupę zarejestrowanych niepełnosprawnych stanowią osoby ze stażem pracy pomiędzy 1 a 5 lat (1 147 osób) również ich udział wśród wszystkich zaewidencjonowanych niepełnosprawnych jest najwyższy i wynosi 20,6%. Jednocześnie należy zauważyć, iż w zbiorowości niepełnosprawnych bezrobotnych udział osób o stażu pracy od 10 do 20 lat jest również wysoki i wynosi 18,2%.

Tabela 8. Bezrobotni niepełnosprawni według stażu pracy. Stan na 30.11.2022 r.

Staż pracy	Bezrobotni niepełnosprawni	
	liczba osób	% udział
do 1 roku	1 071	19,3
1-5	1 147	20,6
5-10	843	15,1
10-20	1 015	18,2
20-30	734	13,2
30 lat i więcej	227	4,1
bez stażu	526	9,5
Razem	5 563	100,0

2.5 Przyczyny niepełnosprawności

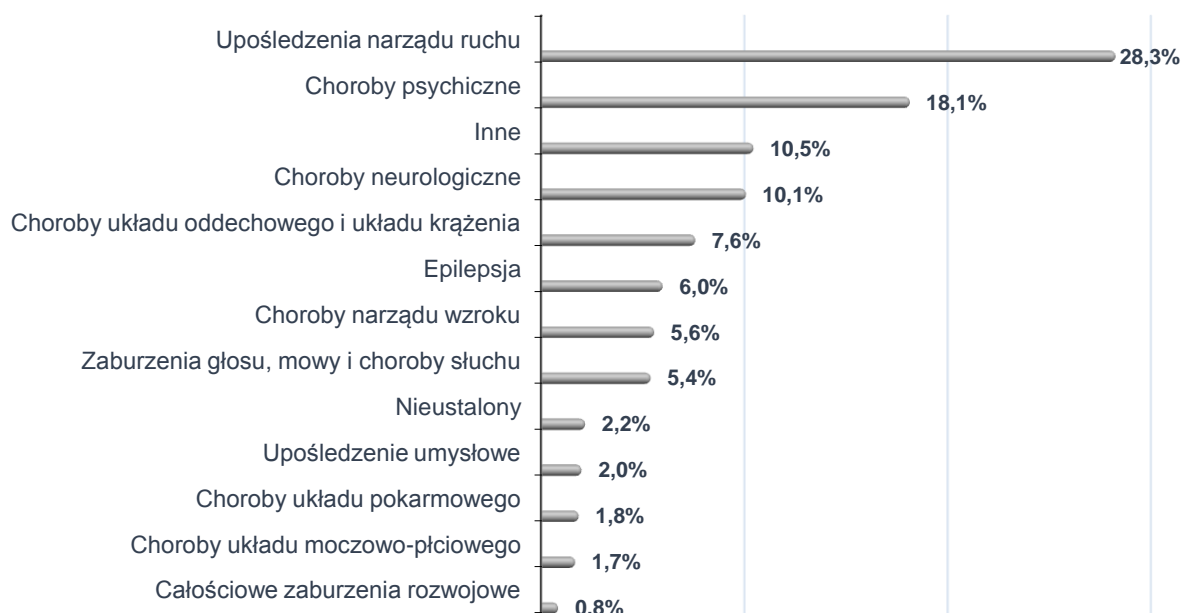
W tej części wykorzystano dane sprawozdania MRiPS-07 - o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, które sporządzane jest w okresach półrocznych.

Według danych z końca I półrocza 2022 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 5 731 bezrobotnych ze statusem osoby niepełnosprawnej, zaś liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu wyniosła 882.

Zdecydowana większość bezrobotnych posiadała orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności – 3 404 osoby (59,4% ogółu osób zakwalifikowanych do tej grupy). Kolejne 2 132 osoby (37,2%) legitymowało się umiarkowaną niepełnosprawnością, a 195 (3,4%) bezrobotnych znacznym stopniem niepełnosprawności. Biorąc pod uwagę przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, niezmiennie najpowszechniejsze są kłopoty związane z funkcjonowaniem narządów ruchu. Szczegółowe informacje przedstawia wykres 6.

Wykres 6. Przyczyny niepełnosprawności – stan na koniec I półrocza 2022 r.

N= 5 731

3 Zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej⁴

W tej części opracowania wykorzystano dane pochodzące ze sprawozdań wojewodów INF-ZPCh ZAZ – w II półroczu 2021 r.

W województwie śląskim w omawianym okresie, w sprawozdaniu wymienia się 90 zakładów pracy chronionej, w których pracuje ponad 15,0 tys. osób, w tym niemal 11,3 tys. niepełnosprawnych. W skali kraju nasze województwo plasuje się na drugim miejscu pod względem liczby ZPCh, za Wielkopolską gdzie znajduje się 99 takich zakładów (pracuje w nich 11,9 tys. osób, w tym 8,7 tys. osób z opisywanej kategorii). W stosunku do analogicznego okresu 2020 r. w skali całego kraju widoczny jest spadek liczby Zakładów Pracy Chronionej. Szczegółowe dane widnieją w tabeli 9.

Tabela 9. Zatrudnienie w zakładach pracy chronionej w grudniu 2021 r.

Województwo	Liczba ZPCh (II półrocze 2020r.)	Liczba ZPCh (II półrocze 2021r.)	Zatrudnienie w osobach (ogółem)	Liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych (ogółem)
Wielkopolskie	106	99	11 863	8 699
Śląskie	96	90	15 008	11 282
Dolnośląskie	67	66	15 290	12 067
Mazowieckie	69	65	22 304	17 305
Podkarpackie	69	65	10 924	8 856
Pomorskie	68	63	8 609	7 127
Łódzkie	59	56	8 687	7 000

⁴ Źródło: <http://niepelnosprawni.gov.pl/p.84.dane-dotyczace-zakladow-pracy-chronionej> oraz <http://niepelnosprawni.gov.pl/p.85.dane-dotyczace-zakladow-aktywnosci-zawodowej>

Województwo	Liczba ZPCh (II półrocze 2020r.)	Liczba ZPCh (II półrocze 2021r.)	Zatrudnienie w osobach (ogółem)	Liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych (ogółem)
Kujawsko-pomorskie	55	51	5 754	4 746
Małopolskie	42	38	8 163	6 120
Lubuskie	38	35	4 553	3 911
Warmińsko-mazurskie	38	35	3 579	2 846
Świętokrzyskie	34	31	2 680	2 119
Lubelskie	18	19	2 053	1 345
Opolskie	13	13	1 972	1 374
Podlaskie	13	13	914	668
Zachodniopomorskie	12	11	692	538
Ogółem	797	750	123 047	96 004

Jak wynika ze sprawozdań wojewodów INF-ZPCh-ZAZ za II półrocze 2021 r. w województwie śląskim działa także 14 zakładów aktywności zawodowej, w których pracują 932 osoby, w tym 737 osób niepełnosprawnych (grudzień 2021 r.). Pod względem największej liczby działających zakładów aktywności zawodowej województwo śląskie niezmiennie plasuje się na pierwszym miejscu w kraju. Na terenie całej Polski działają łącznie 134 zakłady aktywności zawodowej, które zatrudniają 6 282 osoby niepełnosprawne. W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba zakładów aktywności zawodowej w naszym województwie nie uległa zmianie, wzrosła natomiast ilość pracujących tam niepełnosprawnych (o 20 osób).